

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL "Naš tisk" - Direktor: Rudi Janhuba - Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska tiskarna "Slov. poročevalca" - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-522 do 23-528 - Oglasi oddelček: Ljubljana, Kardejeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 - Poštni predal 28 - Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 - Mesečna naročnina 200 dn

Poročevalec

DRUGA IZDAJA

Važni sklepi zveznega izvršnega sveta

Odobrenih je več zakonskih načrtov -
Važne odredbe za gospodarstvo - Uredba
o komisiji za nuklearno energijo - Imeno-
vanja v državni upravi

Beograd, 15. marca. (Od našega beogradskega dopisnika). Zvezni izvršni svet je danes pod predsedstvom tov. Svetozarja Vukmanovića - Tempa imel sejo, na kateri je sprejel nekaj zakonskih načrtov, vrsto uredb in odločb s področja gospodarstva, ratificiral dva mednarodna sporazuma in potrdil nekatera imenovanja v državni upravi.

Zvezni izvršni svet bo predložil zvezni ljudski skupščini IZPREMEMBE NEKATERIH ČLENOV NACRTA ZAKONA O DEDOVANJU, o katerem je nedavno razpravljala odbor za organizacijo oblasti in upravo zvezne ljudske skupščine. Tako n. pr. predlaga zvezni izvršni svet, naj bi po umrlem dedovali vsi njegovi potomci, njegovi posvojenci in njihovi potomci, njegovi zakonski tovariši, stariši, bratje in sestre, otroci itd. Nezakonski otroci naj bi imeli iste pravice do dedovanja imovine svoje matere in njenih sorodnikov, kakor jih imajo njeni zakonski otroci. Isto naj bi veljalo tudi za dedovanje imovine umrlega očeta in njegovih sorodnikov, če je oče nezakonske otroke pred pristojnim organom ali na kak drug način priznal za svoje.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi NACRT ZAKONA O OBČINSKIH DOKLADAH IN KRAJEVNIH SAMOPRISPEVKIH. To bo temeljni zakon, tako da bodo ljudske republike lahko izdelale dopolnilne zakone. Sedaj je še vedno v veljavi temeljni zakon o družbenem prispevku in davkih, vendar pa se od začetka leta 1954, ko so bili sprejeti novi tozadevni predpisi, ne izvaja več. Potrebno je čim bolj podrobneje urediti vprašanje občinskih dokladov (v gotovini) in krajevnih samoprispevkov (v naturi). S tem namenom je izdelan načrt zakona o občinskih dokladah in krajevnem samoprispevku, ki temelji na naslednjih načelih: Občinske doklade in krajevne samoprispevke lahko predpiše ljudski odbori občin, ljudski odbori mestnih občin s posebnimi pravicami in mestni ljudski odbori. Občinske doklade določijo z odločbo ljudski odbor brez sodelovanja zbora volivcev, krajevni samoprispevek pa ljudski odbor občine oziroma mesta samo na podlagi sklepa zbora volivcev. Dohodki občinskih dokladov se lahko uporabijo za vse potrebe, dohodke krajevnih samoprispevkov pa ni mogoče uporabiti za proračunske potrebe. Občinske doklade se plačajo samo v denarju, krajevni samoprispevek pa samo z delom oziroma z materialom ali pa z ustreznim okupnino v denarju. Občinske doklade plačajo fizične in pravne pravne osebe, krajevni samoprispevek pa samo fizične osebe, ki so sposobne za delo in to praviloma v isti višini. Računajo, da občinske doklade letos za vsa država ne bodo znašale več kot 1 in pol do 2 milijardi dinarjev, vrednost krajevnega samoprispevka pa ne bo presegla 2 milijardi dinarjev, ker bodo mnoge potrebe krili ljudski odbori z občinskimi dokladami.

Zvezni izvršni svet bo nadalje predlagal zvezni ljudski skupščini, naj se izpremeni in dopolni družbeni plan za leto 1955 v tem smislu, da se SKUPNI DOBIČEK PROJEKCIJ IN CASOPISNIH PODJETIJ, ki so oproščena zveznega davka na dohodek, ne razdeljuje z družbenimi plani okrajaj ali mest, temveč, da ta podjetja vlagajo ta sredstva v svoj investicijski sklad. To bo znatno vplivalo na povečanje investicij v grafičnih in časopisnih podjetjih, na povečanje njihove zmogljivosti in na znižanje stroškov. Do tega predloga zveznega izvršnega sveta je prišlo tudi zaradi tega, ker je oprema grafičnih in časopisnih podjetij zelo zastarela.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi NAVODILO O POSTOPKU Z

NEZAKONITIMI ODLOČBAMI LJUDSKIH ODBOROV v zvezi s soudeležbo gospodarskih organizacij pri razdeljevanju doseženega dobička. Posamezni okrajni in mestni ljudski odbori namreč pri razdelitvi dobička gospodarskih organizacij ne ravnaajo v skladu s predpisi in zato soudeležba gospodarskih organizacij le-teh ne vzpodbuja k produktivnejšemu in racionalnejšemu delu. S tem ti ljudski odbori negativno vplivajo na povečanje proizvodnje in storilnosti dela in navajajo gospodarske organizacije k zvišanju cen. Zato določa navodilo zveznega izvršnega sveta, da imajo izvršni sveti ljudskih republik pravico predlagati republikim skupščinam razveljavljenje določb družbenih planov okrajnih in mestnih ljudskih odborov, ki so v nasprotju z zveznim družbenim planom in z uredbo o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij. Izvršni sveti ljudskih republik lahko podajo tak predlog na lastno pobudo ali pa na zahtevo gospodarskih organizacij, pristojnih zbornic ali pa sindikatov.

Zvezni izvršni svet je danes sprejel tudi uredbo O USTANOVITVI ZVEZNE KOMISIJE ZA NUKLEARNO ENERGIJO. Naloga te komisije je pospeševati razvoj nuklearne znanosti in voditi praktično uporabo in izkoriščanje nuklearne energije v proizvodne namene. Predsednika in člane komisije bo zvezni izvršni svet določil naknadno.

Za zagotovitev sredstev za napredek industrijske proizvodnje in gradbeništva bodo ustanovljeni SKLADI ZA NAPREDEK INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE IN GRADENIŠTVA. Zvezni izvršni svet je danes sprejel uredbo o upravljanju teh skladov, ki bodo osnovani pri Zvezni industrijski zbornici in njenih sekcijah ter pri Zvezni gradbeni zbornici. V te sklade bodo plačevali prispevke vse industrijske in gradbeniške organizacije. Računajo, da bodo s temi prispevki zagotovljena sredstva v višini 1 milijarde 400 milijonov dinarjev za napredek industrijske proizvodnje, kakor tudi potrebna sredstva za napredek gradbeništva.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi nekaj odločb, med drugimi, da morajo gospodarske organizacije kot JAMSTVO ZA KREDITIZACIJO DOPOLNILNA SREDSTVA deponirati v banki del sredstev, s katerimi samostojno razpolagajo. Deponirati morajo kot jamstvo 0,5 do 5% vsote odobrenega kredita za dopolnilna obratna sredstva. Tega pa so oproščena založniška in časopisna podjetja, podjetja filmske industrije, trgovska podjetja, prodajalne knjig in časopisov, podjetja za nakup in prodajo žit, mlinska podjetja, državna posestva, servisi za popravila kmetijskih strojev itd.

Odločba zveznega izvršnega sveta o deponiranju jamstva za kratkoročne kredite uvaja v obstoječi kreditni sistem nova načela. Dosedanji sistem jamstva ni pomenil realne zapreke za prekomerne zahteve po kreditih, ker so bila jamstva povsem formalnega značaja in so čisto omogočala uveljavljanje raznih partikularističnih gospodarskih interesov. Namesto sedanjega sistema formalnega jamstva se z novo uredbo zveznega izvršnega sveta urejajo jamstva s stvarnim kritjem. Po novem predpisu bodo morali na primer ljudski odbori, ki bodo jamčili za kratkoročne kredite, deponirati v banki del preostlih sredstev za ves čas jamstva. Na ta način bodo vsi garantji zainteresirani, da strožje ocenjujejo upravičenost, namen, rok in višino kredita, za katera jamčijo, gospodarske organizacije pa bodo v svojih zahtevah po kreditih bolj stvarne. Menijo, da bo stvarno jamstvo obremenilo z mehanizmom menjanja odstotkov jamčene vsote primeren instrument za izvajanje določene kreditne politike.

ODLOČBA O OBDAVCENJU DOHODKA OD KMETIJSTVA določa, da bo obdavčenje izvršeno v skladu s katastrskim dohodkom na dan 1. maja t. l. Republiški izvršni sveti bodo predpisali rok, v katerem bo treba prijaviti in prekontrolirati osebe in materialne izpremembe, ki so, oziroma bodo nastale pred 1. majem letošnjega leta, in rok, v katerem se bo izvršila ponovna določitev davka na dohodek iz kmetijstva za letošnje leto.

Delavcem in uslužbencem, ki so zaposleni v gospodarskih, zadržnih in družbenih organizacijah ter državnih ustanovah, kakor tudi osebnim in družinskim upokojencem ter invalidom bodo odobreni POTROSNIŠKI KREDITI ZA NAKUP LIGNITA, in to do zaključno 30. junija. Rok za odplačila kreditov bo 10 mesecev.

Zvezni izvršni svet je določil danes tudi NAJVIŠJO PRODAJNO CENO ZA NEKATERE PROIZVODE. Tako bo cena motornega bencina 75 oktanov največ 79 din kilogram, cena motornega bencina 80 oktanov 85 din, surove nafte 16.000 do 22.000 za tono, blister bakra do 350.000 din za tono, elektrolitičnega bakra do 340.000 za tono, valjanega bakra do 363.000 din za tono, starega železa do 15.000 din za tono itd.

PLAČE ZA NADURNO DELO in za delo ob državnih in ljudskih praznikih se bodo po odločbi zveznega izvršnega sveta plačevali iz skupnega dohodka gospodarskih organizacij pred določitvijo dobička pod pogojem, da je do nadurnega dela prišlo na ukaz direktorja, oziroma vodje obrata ali gradbišča gospodarske organizacije.

Zvezni izvršni svet je uvedel tudi SPREMEMBE V TARIFAH PTT.

Pisma od 500 do 750 g v medkrajnem prometu 80 din, od 750 do 1000 g 100 din, od 1000 do 1500 g 120 din, od 1500 do 2000 g 150 din.

Poština za pakete 3 kg do 50 km 70 din, do 100 km 80 din, do 200 km 90 din, do 400 km 100 din, nad 400 km 110 din; paketi od 5 do 10 kg do 50 km 90 din, do 100 km 120 din, do 200 km 150 din, do 400 km 180 din, nad 400 km 210 din; paketi od 15 do 20 kg do 50 km 110 din, do 100

Prekinili zaradi padca vlade Mendésa-Francea. Sporazumeti se morajo še o naslednjih vprašanjih:

1. določiti rok, v katerem mora Francija izročiti upravo nad policijo in v pravosodju Tunizijcem; 2. določiti predsednikov položaj v mešani francosko-tunizijski arbitražni komisiji za reševanje raznih vprašanj; 3. določiti uporabo francoskega jezika.

Francoska vlada je na večerjšnji seji sklenila za varnost v Casablanci uvediti posebne ukrepe. Tam je bilo namreč prejšnji teden več atentatov in ubojev. Vlada se je odločila za upravno reorganizacijo v tem mestu.

V Udždi je skupina obojeznih nacionalistov streljala iz avtomobila na ljudi, ki so čakali na avtobus ter na goste v nekem arabskem klubu. Ranjena sta bila dva človeka. Poleg tega je skupina napadalec ubila dva človeka in ranila štiri.

Na čast jugoslovanskega gostu je avstrijski minister za trgovino privedel večerjo, ki ji je prisostvoval tudi jugoslovanski poslanik Dragomir Vučinič. Minister za zunanje zadeve Fiegl bo priredil na čast Francu Leskošku večerjo pojutrišnjem.

Libanonska parlamentarna delegacija v Zagrebu

Zagreb, 15. marca Libanon. Parlamentarna organizacija za Baširjem Avarjom na čelu, ki je davi prispela v Zagreb, je obiskala predsednika Sabora Hrvatske dr. Vladimira Bakarića, ki je goste pridržal na kosilu. Popoldne si je libanonska parlamentarna delegacija ogledala Moderna galerijo, zvečer pa je prisostvovala v Narodnem gledališču predstavi Lhotkovega baleta »Vrag na vasi«. Jutri bo libanonska parlamentarna delegacija odpotovala v Ljubljano.

Rim, 15. marca. (Tanjug) Na zaključku zasedanja je nacionalni svet krščanskih demokratov stranke sprejel resolucijo, v kateri ugotavlja, da je sedanja vladna koalicija sredine trenutno edino primerna za izvajanje sedanje politike. Najvišji organ krščanske demokratske stranke poziva stranke vladne koalicije, naj pomagajo predsedniku Scelbi pri njegovih naporih za odstranitev ovir in nesoglasij, ki so na poti izvedbi prvotnih programskih sporazumov štiristranskega bloka in bi utegnili vplivati na učinkovito sodelovanje v vladi. Za resolucijo nacionalnega sveta niso glasovali zastopniki sindikalistične stranke krščanske demokratske stranke, ki jih vodi Pastore. Predložili so svojo resolucijo, po kateri se sedanja vlada po desni usmeritvi liberalcev ne more obdržati. Po njihovem mnenju bi morali štiristranski koaliciji zamenjati z novo preusmeritvijo, katere smotri bi bila sestava levega parlamentarnega bloka med krščanskimi demokrati in levimi socialisti.

Washington, 15. marca. (AFP) Libanonski odpravnik poslov v Washingtonu se je večeraj popoldne sešel s podsekretarjem za vprašanja Srednjega vzhoda v ameriškem ministrstvu za zunanje zadeve Georgeom Allanom. Na tem sestanku sta govorila o položaju v arabskih državah in na Srednjem vzhodu sploh. Po oblačeni krogi izjavljajo, da si libanonska vlada prizadeva, da bi olajšala sklenitev sporazuma med arabskimi državami. V uradnih krogi so postali pozorni na vesti iz Bejruta, da Libanon ne bo sodeloval na sestanku sveta Arabske lige, če na sestanku ne bo povabljen tudi Irak.

Tudi izraelski veleposlanik v Washingtonu Abba Aban je večeraj popoldne obiskal pomočnika ameriškega ministra za zunanje zadeve Georgea Allana in se z njim pogovarjal poldrugo uro. Po razgovoru je izraelski veleposlanik izjavil, da sta govorila o varnostnih vprašanjih in gospodarstvu. Po njegovih besedah je bil to pripravljani razgovor za sestanek z ministrom za zunanje zadeve Dullesom, ki bo v kratkem.

Iz Bele hiše so sporočili, da bo indijski delegat v OZN Krišna Menon danes obiskal predsednika Eisenhewera. Vzrok obiska ni znan, poučeni krogi pa menijo, da gre verjetno za razgovor o ameriških letalcih, zaprtih na Kitajskem.

Ameriško kmetijsko ministrstvo je večeraj objavilo, da bo dalo deset tisoč ton masla in šest tisoč ton sira kot pomoč tujim državam v mesecih april in maj. Ta živila so kupili od farmerjev po vladnem programu o odkupu

hveva Molotova, da bi se zavzeli za sklicanje konference velenil in njenih predstavnikov o državni pogodbi še pred dokončno ratifikacijo pariških sporazumov.

Glavni odbor sestavljajo člani koalicijskih strank in dva zastopnika zveze neodvisnih. V nekaterih političnih vprašanjih zaustavi odbor celotni parlament in v njegovem imenu sprejema sklepe.

Računajo, da bo odgovor vlade objavljen šele, ko bo avstrijska nota izročena Moskvi.

Republikanski senator Homer Capehart in demokratski senator John Sparkman sta danes izjavila, da podpirata stališče predsednika senatnega odbora za zunanje zadeve Walterja Georgea, ki je dejal, da ne mara sprejeti nikake kopije podatkov o konferenci v Jalti, dokler jih ne bo smel objaviti. Kot je znan, je ameriški minister za zunanje zadeve Dulles večeraj nastopil proti objavi dokumentov s te konference zaveznikov v drugi svetovni vojni.

Zastopnik ameriškega ministrstva za zunanje zadeve Henry Sydam je mnenja, da bi objava teh listin iz leta 1945 utegnla škodovati državni varnosti in zavezniški enotnosti. Senator Walter George pa e rekel, da ne ve, kaj vsebuje te listine in da ne bi rad prevzel odgovornosti za odkritje tajnosti.

Diplomatska kronika

Beograd, 15. marca (Tanjug). Z ukazom predsednika republike je bil imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra FLRJ na Nižozemskem Salko Fejčič pooblaščen minister in načelnik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Predsednik republike pokrovitelj proslave 50-letnice beogradskega KUD »Abrašević«

Beograd, 15. marca. Predsednik republike je prevzel pokroviteljstvo nad proslavo 50 - letnice beogradskega kulturno-umetniškega društva »Abrašević«, ki se je začela danes in se bo končala ob koncu maja.

Delavsko kulturno-umetniško društvo »Abrašević« je bilo ustanovljeno ob začetku stoletja. Razvilo se je iz prvega samostojnega socialističnega društva »Radničko društvo«, ime »Abrašević« pa je dobilo 30. oktobra l. 1905 po srbskem proletarskem pesniku Kostu Abraševiću. Kmalu po ustanovitvi so člani beogradskega društva v Nišu, Leskovcu, Valjevu, Kragujevcu, Čačku in Jagodini. Danes se 22 delavskih društev, med njimi 20 v Srbiji, imenuje po srbskem proletarskem pesniku Abraševiću.

V beogradskega društva »Abrašević« so se dolgo vrsto let zbirali najbolj napredni delavci in revolucionarji, med katerimi so bili tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta, Aleksander Ranković, podpredsednik Ljudske skupščine Srbije Dušan Vetrović in član izvršnega sveta Srbije Spasenije Babović.

Pomlad prihaja

Nehrujev predlog sprejet

Razgovori Nehru - Mohamed Ali odloženi - Mohamed Ali odpotoval v Vzhodno Bengalijo

New Delhi, 15. marca. (Tanjug). Spodnji dom indijskega parlamenta je nočjo s 322 glasovi proti devetimi odobrili Nehrujev predlog, da bi načrte amandmajev k indijski ustavi proučila mešana komisija indijskega parlamenta. Pojasnjuje pomen amandmajev, ki naj bi omogočili poenostavljenje izvajanja agrarne reforme in nacionalizacije, je Nehru pripomnil, da indijska vlada ne misli na razlastitev domače ali tuje industrije v državi. — Mešana komisija bo proučila amandmaje in dala svoj predlog do konca meseca.

Predsedstvo indijske vlade je danes sporočilo, da so odloženi razgovori med predsed-

nikom indijske in predsednikom pakistanske vlade o nerešenih vprašanjih med Pakistanom in Indijo. Ker bosta obe državi dobili konec tega meseca, ko je bil prvotno določen rok za razgovore, obiske važnih politikov, se ne bosta utegnila razgovarjati prej kot, ko bo končana konferenca azijsko-afriških držav v Bandungu.

Politični komentator »Hindustan Timesa« piše glede na odložitve sestanka med Nehrujem in Mohamedom Alijem, da bi glede na politični položaj v Pakistanu sedaj težko rešila zapletene spore. Po mnenju komentatorja je položaj v Pakistanu glede na nedavni razpust parlamenta »preveč fluiden, da bi imeli razgovori in

morebitni sklepi kak poseben pomen.

Sovjetska vlada je povabila indijsko parlamentarno delegacijo na obisk v Moskvo. Indijski parlament še ni razmisllil o odgovoru na povabilo.

Pakistanski predsednik Mohamed Ali je danes iz Karatija odpotoval v Dacca, kjer bo proučil politični položaj v Bengaliji. Izjavil je, da je bilo na zahtevo indijskega predsednika določeno, da se bosta sestala maja meseca in obravnavala kašmirski problem. Zanikal je govorice, da bo generalni guverner Pakistana Gulam Mohamed obiskal nekatero prestolnice držav Srednjega vzhoda. Na vprašanje, če bo Pakistan pristopil k turško-iraskemu paktu, je Mohamed Ali odgovoril, da ne sprevidi,

zakaj druge države ne bi pristopile k turško-pakistanskemu paktu.

Enourna stavka v Trstu

TRST, 15. marca (Tanjug). Trst je danes dopoldne paralizirala enourna stavka, ko so bile zaprte vse trgovine in je bil ves mestni promet ustavljen. Delo v vseh tovarnah in podjetjih je zamrlo.

Stavko je napovedala krajevna organizacija krščansko-demokratskih sindikatov v znamenje protesta, ker rimske oblasti niso izpolnile obljub o pomoči tržaškemu gospodarstvu, ki je v težki krizi.

Stavki so se pridružili tržaški razredni sindikati, sindikati pod nadzorstvom KP in vrsta gospodarskih združenj.

Avstrija sestavlja odgovor

Dunaj, 15. marca. (Tanjug) Minister za zunanje zadeve Fiegl je na današnji seji vlade poročal o razgovorih, ki jih je imel avstrijski veleposlanik Bischof z Molotovom v Moskvi konec februarja in v začetku marca. Kakor so uradno sporočili, bo vlada poslala svoj odgovor na sovjetske predloge glavnemu odboru parlamenta, ki bo zasedal jutri. Za ta korak se je odločila glede na pomen, ki ga pripisuje sovjetskim predlogom in glede na koljujni položaj, ki ga je povzročila za-

hveva Molotova, da bi se zavzeli za sklicanje konference velenil in njenih predstavnikov o državni pogodbi še pred dokončno ratifikacijo pariških sporazumov.

Glavni odbor sestavljajo člani koalicijskih strank in dva zastopnika zveze neodvisnih. V nekaterih političnih vprašanjih zaustavi odbor celotni parlament in v njegovem imenu sprejema sklepe.

Računajo, da bo odgovor vlade objavljen šele, ko bo avstrijska nota izročena Moskvi.

Posvetovanje o Bližnjem vzhodu

Krishna Menon obiskal Eisenhowerja - Ameriška pomoč v aprilu in maju - Razprava o dokumentih Jaltske konference

Washington, 15. marca. (AFP) Libanonski odpravnik poslov v Washingtonu se je večeraj popoldne sešel s podsekretarjem za vprašanja Srednjega vzhoda v ameriškem ministrstvu za zunanje zadeve Georgeom Allanom. Na tem sestanku sta govorila o položaju v arabskih državah in na Srednjem vzhodu sploh. Po oblačeni krogi izjavljajo, da si libanonska vlada prizadeva, da bi olajšala sklenitev sporazuma

med arabskimi državami. V uradnih krogi so postali pozorni na vesti iz Bejruta, da Libanon ne bo sodeloval na sestanku sveta Arabske lige, če na sestanku ne bo povabljen tudi Irak.

Tudi izraelski veleposlanik v Washingtonu Abba Aban je večeraj popoldne obiskal pomočnika ameriškega ministra za zunanje zadeve Georgea Allana in se z njim pogovarjal poldrugo uro. Po razgovoru je izraelski veleposlanik izjavil, da sta govorila o varnostnih vprašanjih in gospodarstvu. Po njegovih besedah je bil to pripravljani razgovor za sestanek z ministrom za zunanje zadeve Dullesom, ki bo v kratkem.

Iz Bele hiše so sporočili, da bo indijski delegat v OZN Krišna Menon danes obiskal predsednika Eisenhewera. Vzrok obiska ni znan, poučeni krogi pa menijo, da gre verjetno za razgovor o ameriških letalcih, zaprtih na Kitajskem.

Ameriško kmetijsko ministrstvo je večeraj objavilo, da bo dalo deset tisoč ton masla in šest tisoč ton sira kot pomoč tujim državam v mesecih april in maj. Ta živila so kupili od farmerjev po vladnem programu o odkupu

kmetijskih presežkov, s čimer nameravajo podpreti kmetijsko proizvodnjo.

Republikanski senator Homer Capehart in demokratski senator John Sparkman sta danes izjavila, da podpirata stališče predsednika senatnega odbora za zunanje zadeve Walterja Georgea, ki je dejal, da ne mara sprejeti nikake kopije podatkov o konferenci v Jalti, dokler jih ne bo smel objaviti. Kot je znan, je ameriški minister za zunanje zadeve Dulles večeraj nastopil proti objavi dokumentov s te konference zaveznikov v drugi svetovni vojni.

Zastopnik ameriškega ministrstva za zunanje zadeve Henry Sydam je mnenja, da bi objava teh listin iz leta 1945 utegnla škodovati državni varnosti in zavezniški enotnosti. Senator Walter George pa e rekel, da ne ve, kaj vsebuje te listine in da ne bi rad prevzel odgovornosti za odkritje tajnosti.

Diplomatska kronika

Beograd, 15. marca (Tanjug). Z ukazom predsednika republike je bil imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra FLRJ na Nižozemskem Salko Fejčič pooblaščen minister in načelnik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Kultura delovnega ljudstva mora biti višja od vseh dosedanjih kultur

O aktualnih gospodarskih vprašanjih

Slavnostna seja predsedstva glavnega odbora Zveze delavskih prosvetnih društev »Svoboda« in predsedstva glavnega odbora Ljudske prosvete Slovenije ob 50. obletnici ustanovitve Delavskega izobraževalnega društva in kasnejše zveze »Ljudski oder« v Trstu

Ljubljana, 15. marca. Dopoldne je bila v prostorih Delavske knjižnice v Ljubljani slavnostna seja predsedstev Zveze delavskih prosvetnih društev »Svoboda« in glavnega odbora Ljudske prosvete Slovenije v počastitev 50. obletnice ustanovitve Delavskega izobraževalnega društva in kasnejše Zveze delavskih izobraževalnih društev »Ljudski oder« v Trstu. Tov. ROMAN ALBREHT, tajnik glavnega odbora Zveze delavskih prosvetnih društev »Svoboda«, je v začetku pozdravil navzoče člane predsedstev obeh prosvetnih organizacij, med njimi zlasti podpredsednika glavnega odbora Ljudske prosvete Slovenije tov. FRANCA KIMOVCVA-ZIGO, nato pa je dal besedo ustanovitelju »Ljudskega odra« in predsedniku Zveze delavskih prosvetnih društev »Svoboda« tov. IVANU REGENTU.

Govor Ivana Regenta

Jv. Regent je v uvodu navelel nekaj zgodovinskih podatkov o ustanovitvi in delu »Ljudskega odra« v Trstu. Dne 16. marca 1905, torej pred petdesetimi leti, je bilo ustanovljeno Delavsko izobraževalno društvo »Ljudski oder« v Trstu, ki so ga ustanovili sami navadni delavci in ki se je razvilo v prvo slovensko ljudsko univerzo.

Društvo »Ljudski oder« je bilo ustanovljeno z namenom, da bi začeli naše delavstvo izobraževati in mu posredovati tudi kulturno razvedrilo. »S svojimi lastnimi sredstvi«, je dejal tov. Regent, »in če izvzamemo podporo, ki smo jo dobili od Slovenske matice v obliki lepe količine knjig, smo si zbrali svojo lastno knjižnico, ki je narasla v največjo slovensko ljudsko knjižnico na Primorskem in ki je imela leta 1919 tudi dve potovalni knjižnici.« Leta 1919 je imel »Ljudski oder« že 64 podružnic po vsej Primorski in enako število predavateljskih odsekov. pevskih zborov, dramskih družin in knjižnic, klavirjev, harmonijev in ponekod tudi več precej dograjenih kulturnih domov. Društvo oziroma zvezo so takrat gnotno podpirale tržaške delavske konzumne zadruge, od leta 1922 do 1925 pa je italijanski fašizem vso to veliko kulturno zgradbo tržaškega in primorskega socialističnega delavstva uničil, požgal in razbil, tako da od vsega inventarja ni ostalo dobesečno ničesar.

»Delo »Ljudskega odra«, je dejal tov. Regent, »nadaljujemo v naših »Svobodah« in v prosvetnih društvih, združenih v Ljudski prosveti. Prav tako kakor takrat »Ljudski oder« morajo danes tudi »Svobode« in ostala prosvetna društva stremeti za tem, da bi delavci in vsi naši delovni ljudje dosegli višek znanja in višek umetnosti.«

»Potrebno je, je nadaljeval tov. Regent, »da govorimo o

»Svobodah« in o ostalih naših prosvetnih društvih tudi zaradi naših današnjih potreb. Mi ustvarjamo novo družbo. Mi izročamo delavstvu, neposredno proizvajalcem naša podjetja v upravo. Mi ustvarjamo družbeno upravljanje našega šolstva, nižjega in višjega. Mi polagamo temelje za ustanovitve komun. To se pravi, da od zgoraj navzdol pospešujemo vse, kar je mogoče za prehod iz vladanja v imenu delovnega ljudstva v direktno razporedno socialistično demokracijo. In zato, da bi naši ljudje mogli vse to doseči, je potrebno, da se nenehno in temeljito izobražujemo. Ne smemo pozabiti, da danes nimamo več pri nas razredov v tistem smislu, kakor smo jih imeli pred našo zmago. Razredi so pri nas še, kajti če ne bi bilo pri nas več razredov, če ne bi bilo na svetu več razredov, država ne bi bila pri nas več potrebna. Država je potrebna zaradi tega, ker se v skritih kotičkih še pojavljajo razredi in ker se po zmaji proletariata razredni boj še bolj poostri zaradi tega, ker se tisti, ki so nekakaj imeli raj na svetu, bore, da bi si zopet pridobili ta raj. Ker pa nimajo več oblasti in ker niso več organiziran razred, mora naše delovno ljudstvo in predvsem naše delavstvo, naš proletarijat, skrbeti za to, da postane kulturna elita

družbe, ki bo skušala združiti v sebi vse znanje, kar ga je doseglo človeštvo do današnjih dni. Kultura delovnega ljudstva, kultura našega ljudstva mora biti višja kakor vse dosedanje kulture in bo tudi višja, če zaradi ničesar drugega ne, že zaradi tega, ker bo slonela na vsem, kar je naprednega ustvarilo človeštvo do današnjih dni. Kultura delovnega ljudstva, socialističnega ljudstva, mora biti smetana kultura — kultura bratstva med narodi, kultura socialistične najvišje morale, kultura morale dela, kultura vsakršne zvestobe, kultura lepote in znanosti ter umetnosti. Da bomo to višjo kulturo dosegli, ni nobenega dvoma, če bomo poleg materialnih sredstev za graditev socialistične družbe širili tudi našimi delovnimi ljudmi tudi znanje, če jih bomo vzgajali v duhu socialističnega humanizma, če bomo njihovo znanje poglabljali in če jih bomo prepričevali, da se morajo usposabljati zato, da bi poleg sebe osvobodili tudi ves svet. V zvezi s tem bi priporočil »Svobodam«, voditeljem »Svobod« in voditeljem vseh drugih naših prosvetnih društev, da naj delajo na vse mogoče načine, da bi približevali profesionalne znanstvenike, profesionalne umetnike, profesionalne kulturne delavce »Svobodam« in vsem našim prosvetnim delavcem, vsej naši amaterski dejavnosti.

»No, ponavljam,« je dejal tov. Regent, »da moramo na vse mogoče načine skrbeti, da bi pritegnili v svoje delo vse naše profesionalne kulturne delavce. Stopnja, ki so jo dosegle naše »Svobode« in ostala prosvetna društva, je že zadosti visoka, da ji niso več kos naši vsakdanji amaterji, da ji niso več kos navadni ljudje, in če bomo imeli pomoč in podporo naših profesionalnih prosvetnih delavcev, nam bo to samo v korist in bo to v korist tudi njim, ker bodo svojo profesionalno prosvetno dejavnost osveščili s tem, da se bodo približali in združili s prosvetno dejavnostjo našega ljudstva. Hkrati pa moramo seveda naše amaterske družine, naše pevške zbornice in naše godbe prepričati, naj še naprej po-

glablajo svoje znanje tako, da bodo kos s svojimi izvajanci in s svojimi igrami dosedanjim našim profesionalnim gledališčem in dosedanjim našim profesionalnim orkestrom. Vas vse bi naprosil, da v tem smislu delamo, kajti na ta način bomo zares dosegli, da bo kultura delovnega ljudstva, ki jo z vsemi sredstvi, ki jih imamo na razpolago, gradimo, zares človeška, zares visoko človeška kultura, da bo ta kultura zares visoka pesem napredka in najnaprednejšega človeštva.

To delo je začel naš »Ljudski oder«, je končal tov. Regent svoj govor. »Skromno delo so začeli ljudje, skoraj analfabeti, lačni, raztrgani, brezposelni, trudni, vendar verujoč v to prekrasno bodočnost, za katero nam je zmaga našega osvobodilnega boja ustvarila ne samo podlago, da jo lahko naprej gradimo, marveč da jo lahko tudi uresničimo. Slava »Ljudskemu odru« in hvala vsem, ki delajo za to, da bi dosegli trenutek, ko bo družba sama po sebi najlepši spomenik vsega delovnega ljudstva vsega sveta.«

Slavnostno sejo je zaključil Roman Albreht z zahvalo predsedniku za njegov govor in vsem prisotnim za udeležbo.

Na popoldanski seji sta obe predsedstvi razpravljali o organizaciji Ljudske prosvete in o bodoči dejavnosti ljudskoprosvetnih društev z ozirom na to, da imamo na terenu društva, ki pripadajo različnim vzvezim in ki nekateri okrajni in krajevni prosvetni odbori lastno pravico vmešavanja v posamezna društva mimo njihovih zvez. Po vsestranski razpravi je bilo sklenjeno, da bo kongres Ljudske prosvete v začetku meseca septembra in da naj se do takrat razvija v časopisu javna diskusija o oblikah organizacije ljudskoprosvetnih društev in njihovih zvez ter o delu teh društev in zvez. Razen tega pa naj se do tedaj ne ustanovljajo več nobeni novi krajevni in okrajni prosvetni odbori, ti, ki že obstajajo, pa bodo za svojo dejavnost dobili od glavnega odbora Ljudske prosvete in od glavnega odbora Zveze »Svobod« potrebna navodila.

SEJA SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO

Srednješolski pouk in vzgojni kadri v ospredju razprave

Ljubljana, 15. marca. Današnja 9. redna seja Sveta za prosveto in kulturo je bila skoraj v celoti posvečena prečim vprašanjem našega srednjega šolstva. Prva točka dnevnega reda je obsegala razpravo o problematiki pouka moralne in družbene vzgoje. Posebna komisija, ki je proučevala to vprašanje, je Svetu predložila poročilo in nekatera priporočila. Na tej podlagi je Svet prišel do zaključka, da je najboljše jamstvo za razvoj tega pouka na naših šolah konkreten učni načrt, ki bo dajal predavateljem primerno oporo. O njem bo Svet razpravljaj na enem svojih prihodnjih zasjedanj.

Naslednje vprašanje, o katerem je Svet že ponovno razpravljaj, je bilo vprašanje pouka tujih jezikov. Tu je končno prišel do načelnega stališča,

ki je izraz potrebe, pa tudi naših stvarnih možnosti. Tako naj bi se v vse naše srednje šole uvedel po en obvezni tuji jezik, pri čemer pride v poštev predvsem angleščina, v višje gimnazije pa naj bi se uvedel še drugi obvezni živi jezik, ki naj bi zavzel mesto dosedanje latinščine, ta bi postala fakultativna.

S tega stališča je Svet nato obravnaval tudi predmetnik za višje gimnazije in klasične gimnazije, kateremu je bila posvečena naslednja točka dnevnega reda. Oddelek za šolstvo pri sekretariatu SPK je namreč zbral različne pritožbe in predloge na račun sedanjega predmetnika. Te dopolnitve pa imajo po večini tendence prevelike drobitve predmetov in bi bile v celoti izvedljive samo z nerealnim povečanjem števila tedenskih učnih ur. Zato je Svet sprejel nekatera načela, po katerih bo posebna komisija izdelala stvarne predloge. Gre za to, da predmetniki za višje gimnazije n bodo presegli 32 tedenskih učnih ur. Zaradi tega pa je potrebno združiti in vbinsko preureddti nekatere skupine predmetov, kot so zlasti osnove filozofije in temelji državne ureditve v zvezi z zgodovino, geologija in mineralogija v zvezi z zemljepisom oz. kemijo, psihologija v zvezi z biologijo itd. ter posebej predmeti umetnostne vzgoje.

Izredno živahna in vsestranska razprava se je razvila v zvezi s predlogom o ustanovitvi pedagoških akademij, ki neopredno zadeva tudi delo višje pedagoške šole. Svet je ugotovil, da bi bila ustanovitve takih akademij spričo vsestransko zamotanera problema vzgoje naših učiteljskih kadrov lahko samo eksperimentalnega pomena. Zaradi tega in zaradi nekaterih alternativnih predlogov

Tiskovna konferenca s podpredsednikom izvršnega sveta LRS dr. Marijamom Brecljem

Ljubljana, 15. marca. — Na današnji tiskovni konferenci je na vprašanje novinarjev o gospodarskih vprašanjih odgovoril podpredsednik izvršnega sveta LRS dr. Marijan Breclj. Prinašamo glavne misli iz odgovorov na najvažnejša vprašanja.

Na vprašanje, kakšni ukrepi se predvidevajo za stabilizacijo

kor smo pričakovali. Zato smo poskušali uvesti nekatere pozitivne ukrepe, da ta obtok zmanjšamo, da bo manjši pritisk na trg, kar je važen regulativ pri samih cenah. Letos smo znižali investicije, tako da bo v Jugoslaviji približno za 10% neto investicij manj. Lani smo tudi izvršili imobilizacijo prekomernega dobička. Letos smo nadalje uvedli 6-odstotno obvezno rezervno, ki jo morajo držati vsi koristniki javnih investicijskih sredstev. Nadaljnji ukrep, ki nam regulira denarni obtok, so realne garancije. Vsak investitor oziroma njegov garant je namreč dolžan položiti 5% vrednosti investicije kot realno jamstvo. Dokler je naš investicijski sklad še tako visok, bo teh 5% pomenilo dolžnostno olajšavo in zmanjšan pritisk na trg.

Nadaljnji ukrep je neposredno določanje najvišjih cen. Nekdo je postavil vprašanje, če tak ukrep ne moti zakona ponudbe in povpraševanja. Tovarji Breclj je dejal, da je to točno, toda poudaril je tudi, da se moramo zavesti, da še nismo povsem normalnega položaja na trgu. Doma nimamo še zadostne proizvodnje vseh vrst blaga, uvozena je tudi izmenjava v inženjstvom. Zaradi tega je položaj nekaterih podjetij zelo monopolističen. Ta podjetja s politiko svojih cen lahko precej na glavo postavljajo posamezne stvari. Zato je določanje najvišjih cen samo izjema in začasn ukrep, ki ga moramo v tej dobi še sprejeti. Važno je pri tem sammu, da vodimo konkretno politiko določanja cen pravilno. Sistematično moramo pri tem zaleteti vse deficitarne artikle, ki enako vs o učinkujejo na cene na tržiščih.

Na vprašanje, kaj lahko letos pričakujemo v pogledu investicij za dvig življenjskega standarda, je tov. podpredsednik odgovoril, da bo letos šlo za stanovanjsko izgradnjo 50% več sredstev iz vseh virov, vstevši privatna sredstva, ki jih bomo mobilizirali s krediti iz republiškega kredit sklada za zidanje stanovanj. hiš. Tako bomo imeli za stanovanjsko izgradnjo na razpolago okoli 4 in pol milijarde dinarjev.

Ko je nato odgovarjal na vprašanje o investicijah za ključne objekte, je tov. podpredsednik dejal, da je pregled položaja v našem elektrogospodarstvu pokazal, da moramo poleg že zagotovljenih sredstev dobiti še 4 in pol milijarde dinarjev za dokončanje določenih faz v elektrogospodarstvu v Jugoslaviji, če hočemo letošnji plan izvršiti. Govora je bilo o tem, naj bi del teh sredstev krije republike iz svojih sredstev. Pri nas pride tu v poštev hidrocentrala Vuhred, za katero je v načrtu, naj bi začela obratovati s prvim agregatom do konca decembra. Ker je Vuhred važen za našo industrijo, predvsem za našo industrijo aluminija v Kidričevem, je splošen

Tretji ukrep, ki igra važno vlogo pri cenah, je vprašanje denarnega obtoka. Ze protikoncu leta 1954 smo se znašli pred dosti večjim obtokom, ka-

Domači avtomobili na f inmskem traku

V preteklem letu so pri Elektrostrojnem klubu TAM zabeležili precej uspehov. Napravili so dve uspešni ekskurziji: v Trbovlje in v Zagreb, pripravili pet strokovnih predavanj, dva debatna dopoldneva in še precej drugega.

Ker se klub finančno vzdržuje sam, so v preteklem letu lotili izdelave risalnih aparatov lastne konstrukcije tipa »Tehnik«. Izdelali so 13 kvalitativno izdelanih aparatov; štiri je odkupila TAM, osem aparatov pa so razdelili med najboljše člane, ki bodo kot protiuslugo napravili 300 delovnih ur in korist kluba. En komad so poklonili kolektivni orodjarne. Zanimivo je, da je bilo za odlične izdelke tudi izven podjetja veliko povpraševanje.

Zal so sredi preteklega leta izgubili svojo delavnico. Ker jim vodstvo tovarne hoče omogočiti nadaljnje delovanje, jim je zagotovilo, da bodo v kratkem dobili svojo lastno delavnico.

Bodoče naloge

S kar čedno vsoto (574.000 dinarjev) stopa ESK TAM v novo leto. Nove naloge so zahtevne. Vendar z veliko prizadevanjstjo jim bodo kos.

Okrajni odbor Ljudske tehnike jim je poveril važno nalogo. V sodelovanju s fotokino klubom delavnic železniških vozil »Boris Kidrič« mislijo posneti prvi strokovno-propagandni film o domači proizvodnji avtomobilov. Če ne bo posebnih težav bo film do jeseni posnet. Pri tem računajo tudi na pomoč svojega podjetja.

Zadali so si tudi nalogo, da dokončajo prototip motorčka za dvokolo. Z zamisljivo se ukvarjajo že dlje časa, vendar letos morajo uspeti. Kmalu mislijo prototip tega motorčka preizkusiti ter ga pokazati naši javnosti, ki je na tem zelo zainteresirana. Če bo prototip preizkusitju uspešno prešel, se bodo lotili izdelave manjše serije.

Opravljeno delo in lepi načrti za bodočnost opravičujejo obstoj ESK TAM, kajti tudi člani ESK z odborom na čelu dajejo svoj prispevek k napredku naših delovnih ljudi. —gd.

450 milijonov za grafično industrijo v Zagrebu

Zagreb 15. marca. Pod predsedstvom predsednika MLO Zagreba Večeslavom Holjevem je bila danes seja obeh zborov mestne skupščine. Na seji je bil sprejet dopolnilni družbeni plan mesta Zagreba za leto 1953, v katerega je vključenih izmed prejetih 287 predlogov, 235 predlogov volivcev. Na seji je bilo sklenjeno, da se ustanovimlmlm 450 milijonov dinarjev za napredke grafične industrije v Zagrebu. M. B.

Nov rudnik črnega premoga

Osljeek, 15. marca. (Tanjug). Nedaleč od Našice so na obronku gore Krndija odkrili na velikem področju bogate sloje črnega premoga visoke kalorične vrednosti. Na posameznih krajih so ti sloji debeli po 150 cm. Premog je pod samo površino zemlje. Izkoriščanje tega novega premogovnika bogatstva se bo začelo še letos.

Mesec tiska v Makedoniji

Skoplje, 15. marca. (Tanjug). Od 15. marca do 15. aprila bo republiško združenje novinarjev priredilo skupaj z glavnim odborom SZDL mesec tiska. Ob tej priliki bodo imeli člani združenja novinarjev predavanja v vseh večjih delovnih kolektivih, v ljudskih univerzah in v šolah po vsej republikli. Prav tako bodo v mnogih vaseh, naseljih in gradiščih predavali o vlogi, pomenu in nalogah tiska. Ob tej priliki bodo odprli v Skoplju razstavo fotografij o obisku predsednika Tita v Indiji in Burmi. V večjih krajih bodo priredili tudi razstave o povojnem razvoju tiska v Makedoniji.

Včeraj in danes

Seja okrajnega komiteja ZKS za celjski in šoštanj-ski okraj

Celje, 15. marca. Pod vodstvom sekretarja okrajnega komiteja ZKS za celjski in šoštanj-ski okraj Franca Simoniča je bila danes seja članov združenega okrajnega komiteja, ki se jo je poleg mnogih ljudskih poslancev udeležil tudi član CK ZKS Viktor Avbelj.

Po poročilih in razpravi o raznih značilnostih družbenih planov za celjski in šoštanj-ski okraj je tov. Avbelj v daljšem govoru ocenil položaj in naloge v kmetijstvu.

Zaradi epidemije gripe zaprte šole

Titograd, 15. marca. (Tanjug). Vse titogradske šole so davi zaprli za 6 dni zaradi močne epidemije gripe. Epidemija gripe se je pojavila tudi v Nikšiću in Ivanogradu, kjer so bile prejšnji teden šole dva dni zaprte.

Jugoslovanski pravniki v Franciji

Toulouse, 15. marca. Župan Toulouse je priredil davi pritrčen sprejem delegaciji jugoslovanskih pravnikov, ki nadaljuje svoje informativno potovanje v Franciji. Župan Toulouse, Raymond Badiou, in predsednik mestnega ljudskega odbora Beograda sta ob tej priliki izrazila željo po čim tesnejših zvezah med obema mestoma in državama. Jugoslovska delegacija je zatem obiskala palačo umetnosti, kjer so razstavljene jugoslovanske srednjeveške freske. Po obedu, ki ga je priredil prefekt departementa Garone, je jugoslovska delegacija odpotovala popoldne z avtobusom v Bordeaux.

DEVIZNI TEČAJI

Na rednem — posebnem sestanku so bili dne 15. marca zaključki po naslednjih tečajih: UR — 87.488.78; 2.503.24; 1.067.78; DM — 385.388.28; 391.20; 715; Hfl 80.000; 80.000; 80.000; 913.33; Avstr. 2.500; 2.501.18; 2.500.69; 733.56; Dan. — 1.890; 2.800; 833.33; Grč. 1.050; 1.145.21; 281.74; Turč. 657.30; 657.36; 650.73; 116.91; Izr 680; 678; 679.55; 126.52.

Opomba: Stevilke pomenijo: 1. tečaj v Ljubljani, 2. predhodni srednji tečaj FLRJ, 3. srednji tečaj FLRJ, 4. azio v %.

Z žalostnim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da smo z naglo smrtjo izgubili našega nepozabnega, dragega ateka, brata, starega očeta, strica itd.

Franca Kragja

zidarskega mojstra v Brežicah št. 78

Posmrtno ostanke dragega pokojnika bomo položili 17. t. m. dopoldne k večnemu počitku na pokopališču v Brežicah.

Rajnega priporočamo v blagohoten spomin. Brežice, dne 15. marca 1953.

Zalužoti: žena Anica roj. Zorko; otroci Anlec, Samberik, Milica, Franci, Milenka; zet Božidar Samberik in ostali sorodniki.

OB ROBU dogodkov

Eden odložil pot v Turčijo

Britanskega zunanjega ministra napadla gripa — Včeraj je poročal o zunanji politiki — Gaitskell novi blagajnik laburistične stranke

Škodljiva aritmetika

Ce vi ne priznate naših prijateljev, pa mi ne bomo priznali vaših! Tako nekako računajo za bojišči in vzhodni diplomati na vsi mednarodni konferencah in tudi v OZN. Ta aritmetika že leta in leta prepričuje razpisovalce OZN s sprejemom novih članov, ovira rešitev formoskega spora in delno vpliva tudi na zavlačevanje rešitve nemškega vprašanja ter vrste drugih važnih mednarodnih problemov.

Kljub temu, da so se že neštoteokrat pokazale škodljive strani take politike, pa tako Zabod kot Vzhod trnasti vtrajata pri tem svojem obračunavanju. Te dni je imel svet spet priložnost slišati tako politično modrost iz ust sovjetskega delegata na zasedanju ekonomske komisije OZN za Azijo, Volčova. Komaj so se delegati na seji, ki se je začela 15. t. m. v Tokiju, dobro posedli, že se je doignil sovjetski predstavnik in zahteval naj prepovedo zastopnikom Čangajška, Južne Koreje in Južnega Vietnama udeležbo na konferenci, namesto njih pa naj povabijo delegacijo LR Kitajske, Severne Koreje in Severnega Vietnama. Dejstvo je, da obstojata i Južna i Severna Koreja in prav tako tudi dva Vietnama, saj je vendar Sovjetska zveza prav tako kot zahodne države, sodelovala pri sklepanju premirja za obe državi in s tem tudi njuno priznanje njun obstoja. Še več, prav Sovjetska zveza se nenehno zavzema za gospodarsko sodelovanje med vzhodom in zahodom, (v Aziji bi ta pojem bolj še zamenjal sever in jug) v konkretnih primerih pa pozabja na ta svoja načela.

Je mar potrebno, da sovjetski delegat Volčova na ameriško krakovitost odgovarja z enako krakovitostjo, ko poleg tega prav dobro ve, da bo učinek njegove intervencije enak ničli? Prisotni delegati bi gotovo vse drugače sprejeli njegovo intervencijo, če bi namesto izključitve Južne Koreje, Južnega Vietnama ter Formoze predlagal samo še obljubitve Severne Koreje, Severnega Vietnama in LR Kitajske, čeprav tudi v tem primeru konferenca ekonomske komisije ne bi mogla odložiti, ker je pač to odvisno od Združenih narodov. Žal pa se do takega spoznanja še niso približali niti na eni niti na drugi strani.

Velika politika malega Johnnyja

Domiselnost je lepa reč, ki jo velja ceniti. Toda v vsakdanjem življenju mora biti taka, da ustreza dejanskim pogojem in da jo je mogoče tudi praktično uporabiti. V politiki pa se res ni mogoče igratički z raznimi idejami in načrti, če so le-ti brez vsake realne podlage — zlasti v mednarodni politiki; ne.

Kar na lepem so se nekateri ameriški demokrati poslanci spomnili, da bi bilo dobro »preušetiti« ameriško zunanjo politiko (kar sicer res ne bi bilo tako slabo...). Sestavili so nekakšen manifest in sklenili, da ga bodo tudi objavili. Proti objavi pa je nastopil sam predsednik predstavniškega doma ZDA Sam Rayburn ki pravo tako pripada demokratični stranki; pač pa je obljubil, da ga bo predložil žefu Bele biše.

Demokratični poslanci, ki so skrbno omenili manifest in ki jih vodi predstavnik ameriške države Wisconsin gospod Reuss, so med drugim menila, da bi bilo treba delno neutralizirati deset evropskih držav, med katere sodijo združena Nemčija, Poljska, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Avstrija, Bolgarija in tri baltske države (Estonija, Litva in Letonija). To naj bi bila nekakšna »medovinska« skupnost Srednje Evrope, ki naj ne bi imela nobenih naspadnih sredstev, medtem ko bi srb za njeno varnost imela Organizacijo združenih narodov... Kvečjemu, kar bi ta »neovtrajna« skupnost lahko posedovala bi bilo izključno obrambno orožje.

Autorni manifesta so menila, da bi bilo treba Sovjetsko zvezo pozvati, naj se umakne v svoje zgodovinske meje in omogoči ustanovitve nove skupnosti držav, kateri so ji zamerjajo velikopotezni »preušeteljci« ameriške zunanje politike.

Zamisel demokratičnih poslancev z g. Reusson na čela je nedvomno polna bogate domišljije, zato pa bi težko odrekli o njej trebično realističnega pogleda na mednarodno dogajanje. Sami so v sedanjem, tako zaostrenem mednarodnem gibanju o nekakšni »neutralizaciji« Srednje Evrope pod okriljem Organizacije združenih narodov je počenje, iz katerega se ne more roditi nič pametnega in koristnega, kar naj bi dejansko prispevalo k pomirjenosti v Evropi in o svetu. Tudi demokratični poslanci, ki so zasnovo svoj manifest, ki lahko našli boljše, kar pač tudi na tleh spo-

London, 15. maja. (Tanjug). Britansko ministrstvo za zunanje zadeve je danes sporočilo, da je Eden odložil svoj obisk Turčiji, kamor bi moral odpotovati jutri, ker je zbolel za gripo. V sporočilu je izraženo upanje, da bo britanski minister lahko obiskal Turčijo v začetku poletja.

V pristojnih britanskih krogih izjavljajo, da je nameraval Anthony Eden v razgovorih s turškimi zastopniki v Ankari, obvestiti turško vlado, da bi želela Velika Britanija v kratkem formalno pristopiti k turško-iraškemu paktu.

V Londonu pripisujejo tej zvezi velik pomen. Okrog nje naj bi se zbrale države, ki se zanimajo za ustanovitev obrambnega sistema na Srednjem vzhodu. Poleg Velike Britanije navajajo med državami, ki se bodo pridružile temu obrambnemu sistemu, Pakistan in ZDA, pozneje pa bi se pridružila tudi Perzija in »še nekatera arabske države. Nova organizacija na Srednjem vzhodu bi bila organizirana po zgledu Atlantskega pakta, ne bi pa imela skupnega poveljstva. Države članice bodo ustanovile svet ministrov in druge organe za povezavo politike in vojaških naporov za obrambo Srednjega vzhoda pred morebitnim napadom.

Britanski minister za zunanje zadeve Anthony Eden je v sinočnji debati v Spodnjem domu napovedal, da bo v 14 dneh konec dolgega in mučnega procesa ratifikacije pariških sporazumov. Vsi upamo, da bo Francija konec meseca ratifici-

rala te sporazume, in ko bo vse to končano, smo pripravljene začeti razgovore v Sovjetsko zvezo ne le o razorožitvi, pač pa tudi o nemški združitvi, avstrijski mirovni pogodbi in prihodnosti Evrope. Pogajanja s ZSSR se ne morejo začeti, dokler ne bo dosežena popolna enotnost v stališču zahodnih sil, je pripomnil.

Ko je govoril o uspehih na področju atomskega in termojedrnega orožja, je Eden izrazil upanje, da bi mogli zahtevati ustavitve eksperimentalnih eksplozij. Ker je bilo mogoče pred letom, danes ni več mogoče.

Eden je nato govoril o delu pododbora OZN za razorožitev in dejal: Se vedno upamo, da bomo dosegli napredek glede

francosko-britanskega načrta o razorožitvi. Eden je pohvalil prizadevanje francoskega zastopnika v tej komisiji Julesa Mocha in na koncu povedal, da »vlada, v nasprotju s trditvami laburistične stranke, ni doživela neuspeha pri izvajanju svoje naloge«.

Bivši minister Philip Noel Baker je v imenu opozicije grajal nezadostne ukrepe za razorožitev, ki jih je predložila britanska vlada in dejal, da ima pri tem v mislih tudi anglo-francoski razorožitveni načrt. Očital je predsedniku Churchill, da ni znal hitro izvesti potovanja v Washington in Moskvo, da bi pridobil oba za splošni razorožitveni načrt.

Sinoči je 140 delegatov, ki zastopajo 140 tisoč članov britanske nacionalne sindikalne organizacije rudarjev, glasovalo za Huga Gaitskella za blagaj-

nika laburistične stranke proti Aneurinu Bewanu. Blagajnik bo imenovan jeseni na letni konferenci laburistične stranke.

Danes dopoldne je bila seja britanske vlade. Sklicanje seje je bilo povod za ugibanja, če namerava predsednik Churchill s svojimi sodelavci govoriti o skorajšnjem razpisu splošnih parlamentarnih volitev. V krogih konservativne stranke pa pravijo, da Churchill tega vprašanja ne bo obravnaval, dokler ne bo v celoti sprejet novi proračun. V Spodnjem domu so se slišala mnenja, da bi utegnile biti volitve že maja letos, vendar pa večina poslancev sodi, da bodo razpisane za september ali oktober. Tako v konservativni kot laburistični stranki pa se pripravljajo na volitve. Laburisti so sestavili poseben odbor, ki že dela načrte za predvolilno kampanjo.

Britanska vlada je danes sporočila, da bo leta 1958 za atomske naprave porabila 8 milijonov funtov šterlingov manj kot prejšnja finančna leta.

DELO OZN

Razprava o pravicah žena

V Ženevi zaseda ekonomska komisija OZN za Evropo — Na konferenci v Tokiju sodeluje 24 držav

New York, 15. marca. (AP) Sinoči se je na sedežu Organizacije združenih narodov, začelo deveto zasedanje komisije OZN za položaj žensk. Za predsednico komisije je bila spet izvoljena zastopnica Dominikanske republike Minerva Bernardino. Bernardino je v pozdravnem govoru orisala napredek v pravicah žensk

v raznih delih sveta, omenila pa je, da sama Organizacija združenih narodov glede tega ni storila dovolj, rekoč, da pri reorganizaciji sekretariata OZN januarja letos ni; ena ženska ni dobila odgovornejšega položaja v Združenih narodih.

Danes se je v Ženevi začelo zasedanje ekonomske komisije OZN za Evropo. Na dnevnem redu je poročilo sekretariata komisije o gospodarskem položaju v Evropi. V poročilu ugotavlja sekretariat, da je industrijska proizvodnja v prvih devetih mesecih 1954 narasla za osem odstotkov v primeru z letom 1953. V istem času se je obseg zunanje trgovine zvišal za 10 do 20 odstotkov. Tudi zaposlenost se je tako zvišala, da v nekaterih področjih primanjkuje delovne sile.

Zasedanje komisije bo trajalo tri tedne, sodeluje pa 28 držav. Od tega ima 18 držav, med njimi tudi Jugoslavija, glasovalno pravico.

Tokio, 15. marca. (AFP) V Tokiju se je danes začelo zasedanje ekonomske komisije OZN za Azijo in Daljni vzhod, na katerem sodelujejo zastopniki 24 držav. Japonski minister za zunanje zadeve Mamoru Šigemura je zahteval več pomoči Aziji. Zavzemal se je tudi za svobodnejšo trgovino med azijskimi državami. Konferenca bo trajala 14 dni.

Tuje investicije v Grčiji

Pred oživitvijo ciprskega vprašanja?

Atene, 15. marca (Tanjug). — Skupina ameriških finančnikov se je namenila vložiti precejšnja investicijska sredstva v posamezne gospodarske panoge v Grčiji. V New Yorku je že ustanovila družbo »International Export and Import Corporation«, v Grčiji pa je prevzela poslovanje banke v Hiosu. Ta družba namerava posvetiti pozornost predvsem rudniku železne rude v Atalanti ter vložiti denar v turizem.

Grška vlada ima v svojem gospodarskem programu, v katerem daje zlasti prednost razvoju in izkoriščanju naravnih bogastev države, tuje zasebne investicije kot sredstva za izvedbo tega programa. Pred kratkim je v ZDA odpotovala posebna vladna delegacija, ki bo proučila možnosti za večje investiranje ameriškega kapitala v Grčiji.

Te dni bodo ponovno obravnavali ciprski problem. V Atene je prispel član sveta ciprske »narhije« Rosidis, ki se bo sestreljal z ameriškim predstavnikom.

HONGKONG, 15. marca (Reuter). — Povelstvo kumintanškega letalstva je sporočilo, da so letala s Formoze zahodno od Kve-moja potopila deset kitajskih toposkih ladij in oboježenih džunk.

Tudi Izrael je na Bližnjem vzhodu...

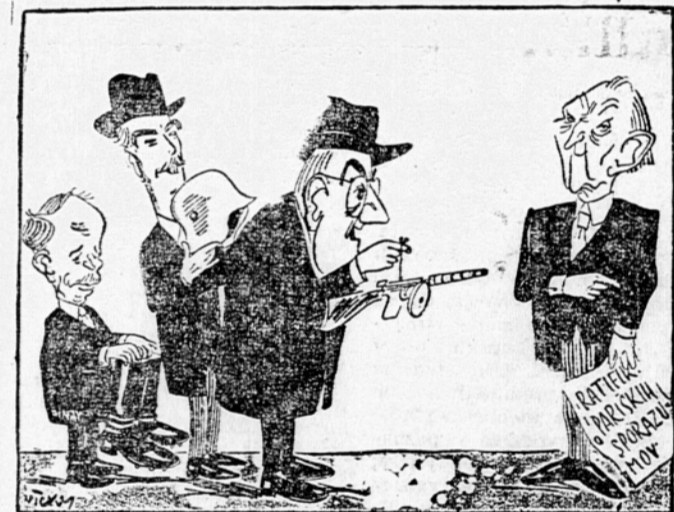
Nedavni spopad med izraelskimi in egiptovskimi vojaiki pri Gazi, ki je zahteval 40 smrtnih žrtev, je povzročil razburilje govore v Kairu in Jeruzalu, razna posredovanja razburjenih zahodnih diplomatov in nujne seje Varnostnega sveta OZN in mednarodne komisije za premirje, ki je tokrat vso krivdo za dogodek v Gazi pripisala Izraelu.

Ko Varnostni svet še čaka na poročilo generala Burnsa, vodje komisije za premirje, so pa politični krogi izven obeh prizadetih držav in izven pristojnih mednarodnih organizacij posvetili dogodku pri Gazi veliko pozornost v luči naslednjih zelo važnih vprašanj.

Ce je res samo Izrael kriv dogodka pri Gazi, zakaj je prišlo do tega dogodka prav sedaj in kakšen je bil njegov namen?

Ali ni dogodek morda posledica neurejenih odnosov med Izraelom in arabskimi državami?

V kakšni zvezi je dogodek z vrnitvijo Ben Guriona, ki je postal izraelski minister za obrambo? Politični opazovalci se še vedno najbolj zanimajo za zadnje vprašanje. Večina meni, da je do dogodka pri Gazi prišlo po pobudi ali morda celo po naročilu Ben Guriona, ki že dolgo uživa sloves »moža akcij« in je znano njegovo staro geslo: Najprej dejanja, potem šle pogajanja. Ben Gurion je to svoje geslo že nekajkrat takole utemeljil: »Če bomo spet napadeni, se ne bomo bojevali samo na lastnih tleh, ampak tudi na tleh spo-

»Tako, Herr Kanzler, kot naš prvi doprinos k svetovni razorožitvi vas bomo začeli oboroževati.« (Kartikatura Vicky — Daily Mirror)

„POSARSKI BACIL“

Zaradi nesoglasja v zahodnonemški vladni koaliciji glede posarskega statuta se je uveljavil zlasti v nemškem in francoskem tisku pojem »posarski bacil« kot označilo nevarne politične težave. Tega pojma še ni bilo, dokler so samo socialni demokrati kritizirali pariške sporazume sploh in posebej še posarski statut. Pojavlja in uveljavlja se še sedaj, ko so v zahodnonemškem Bundestagu, razen vicekanclerja Biührera, poslanci Svobodne demokratske stranke (Freie demokratische Partei — FDP) odločno izjavili: Pariški sporazumi da, posarski statut ne! Ker zdaj toliko pišejo o »posarskem bacilu«, je to dokaz, da se zdi političnim opazovalcem nastop FDP bolj nevaren, kot so bile in so še vse akcije socialistične opozicije.

Nesoglasje med zahodnonemško vladno koalicijo se po debati v Bundestagu čedalje bolj zaostrojuje. Voditelji FDP prihajajo namreč z zahtevami, kakršnih še niso imeli med razpravi v Bundestagu. Vodja FDP dr. Thomas Dehler je zastopniku lista »Die Welt« izjavil, da mora na vsak način še pred končanimi ratifikacijami pariških sporazumov priti do razgovora s sovjetskimi voditelji o nemški združitvi. Po njegovem mnenju naj bi bili vsi ti razgovori v okviru Organizacije združenih

narodov ali pa tudi izven tega okvira v kakem nevtralnem mestu. Tudi dr. Dehler je mnenja, da bi bil Stockholm zaželen sedež take konference.

Dr. Dehler je med drugim naglasil: Popolnoma se strinjam z gospodom Ollenhauerjem, da nam razgovori s sovjetskimi predstavniki ne morejo škodovati v nobenem oziru. Rusji vendar niso bogavci, da bi se pri stikih z njimi okužili, čeprav nismo filuzionisti, pričakujemo, da bi bili razgovori zelo koristni ter da bi bile z njimi odpravljene razne ovire. — Podobno je dr. Dehler govoril že v Bundestagu in poslalci so mu tudi poslanci socialistične opozicije.

Za razgovore s sovjetskimi predstavniki se zdaj dr. Dehler še bolj zavzema podjarjoč, da so se v zadnjih letih mirovna prizadevanja okrepila ter da se tudi svetovne sile zavedajo, da ne bi bilo v novi vojni nobenega zmagovalca ter da bi tudi navidezni zmagovalci delili usodo premagancev in oškodovancev.

Ker je parlamentarna frakcija FDP nalezela v Bundestagu na odločno odobravanje socialistične opozicije, ni izključeno, da bo posarski bacil še bolj razbiljal ali pa celo razbil sedanjo vladno koalicijo, ker se bo parlamentarna frakcija FDP najbrž pridružila tožbi socialno-demo-

kratske opozicije na ustavno sodišče v Karlsruhe, ki poudarja, da posarski statut ni v skladu z ustavo Zvezne republike Nemčije. —lg.

Odmevi na izjavo Hatojame

Tokio, 15. marca. (Reuter). Mnogi časopisi in politični krogi in Japonkem so danes gradili včerajšnji izjavo japonskega predsednika vlade, da bi morda dovolil ZDA, da smejo imeti na Japonskem zalogo atomskih bomb. Socialistični voditelji Japonske pravijo, da je Hatojama prej obljubljal, da bo podprl prizadevanja socialistov za ustavitve poskusov z nuklearnim orožjem.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je predsednik japonske vlade izjavil, da bi, upoštevajoč, da se mir opira na moč, utegnili postati tujno, da spravijo atomske bombe na Japonsko. Danes pa je na seji vlade dejal, da »nekatere poročila« pretiravala »glede njegove včerajšnje izjave in »da bo ob priložnosti pojasnil vso stvar«.

New York, 15. marca (AP). Vodja skupne opazovalce OZN v Palestini generalni major Burns je danes prispel v New York, kjer bo osebno poročal Varnostnemu svetu o incidentu pri Gazi.

stva vlade, temveč je nadomestil samo svojega somišljenika Lavona.

Ena skupina političnih opazovalcev sodi, da se bodo odločne in morda tudi nasilne akcije za uveljavljanje pravic izraelske države zdaj še povečale in da je prav zaradi tega Ben Gurion prevzel obrambno ministrstvo, drugi politični opazovalci pa menijo, da je

Ben Gurion »mož akcije« tudi v miroljubnih smereh, ko je nekaj kot ministrski predsednik večkrat ponujal sporazume arabskim sosedom in ko je v notranji politiki kot izrazit naprednjak in socialist imel mnogokrat dolga pogajanja z ortodoksnim židovsko opozicijo tudi o praznovanju sabata samo, da bi ohranil enotnost države.

Po mnenju teh političnih opazovalcev je bil dogodek pri Gazi neogibna posledica neurejenih odnosov med Izraelom in sosednimi državami ter se je pripetil morda samo po naključju v času, ko se je situacija v arabskem svetu močno spremenila. Turško-iraški pakt je pripravljeno zahodnega obrambnega sistema na Bližnjem vzhodu brez Izraela in tudi brez Egipta. S tem paktom je Arabska liga razdeljena na dva tabora, a če bi bile salve pri Gazi sprožene samo kot posledica nakopnega starega sovraštva ali pa po pobudi »moža akcij«, so vendar jasno potrdile v zadnjem času od svetovne javnosti malo upoštevano dejstvo, da na Bližnjem vzhodu ne more biti miru, konstruktivnega sodelovanja in varnosti tako dolgo, dokler ne bodo spori med Izraelom in Arabci popolnoma likvidirani.

Državni podtajnik v britanskem ministrstvu za zunanje zadeve Nutting je v Spodnjem domu sicer izjavil, da je demarkacijska črta med Izraelom in njegovimi mejaši »nepraktična« in ponekod tudi »samovoljno določena«, ter obljubil »pospešeno reševanje tega problema«, toda v tem še ni nobenega jamstva, da so za likvidacijo sporov med Izraelom in Arabci dani že vsi pogoji. Da je tako, dokazuje tudi najnovejši izgred na izraelsko-jordanski meji, zaradi katerega je izraelska vlada zahtevala akciane mešane izraelsko-jordanske komisije za premirje.

Kakor dogodek pri Gazi, tako tudi najnovejši izgred ob jordanski meji opozarja ves svet, da je tudi na Bližnjem vzhodu potrebna politika sodelovanja in miru.

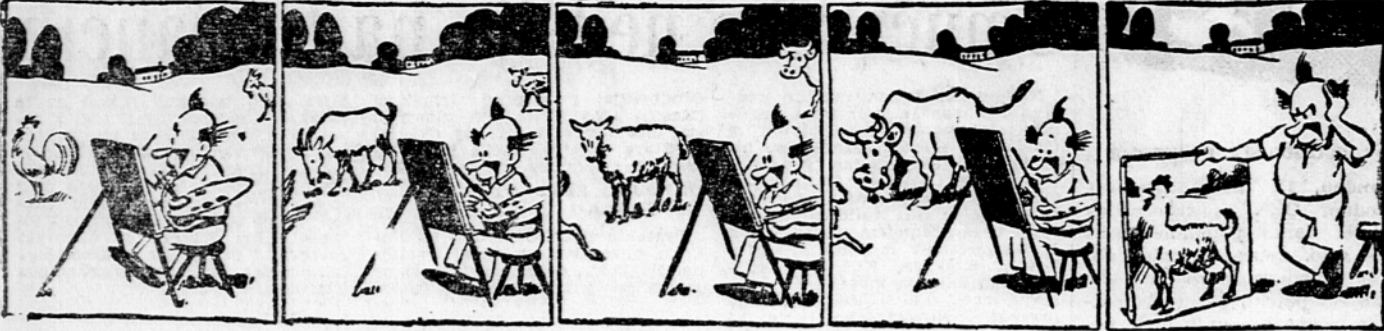
Kanadski general major E. L. M. Burns, načelnik štaba OZN za nadzorstvo premirja v Izraelu, si ogleduje zažgan egiptovski kamion po spopadu pri Gazi. Za njim stoje francoski član komisije major Glanville, Burns je danes prispel v New York, kjer bo v sestanku poročal Varnostnemu svetu o incidentu pri Gazi.

SALADIN — SLIKAR

ŠE NEKAJ

Sodba v procesu zoper škodljivce v lesnem gospodarstvu

Kameričky obojeni na 16 let, Repa na 8 let strogega zapora, ostalih 34 obtožencev je dobilo manjše kazni — Javni tožilec si je pridržal rok za priizobito

Maribor, 15. marca (o). — Po sodnemnem glavni obravnavi in večdnevni posvetovanju je danes s kazno sodišče v Mariboru objavilo sodbo v procesu zoper škodljivce v lesnem gospodarstvu Kameričkega in soobtožencev. Za sodbo je vladalo v mariborski javnosti veliko zanimanje. Veliko sodna dvorana je bila natanko polna, še nekaj ljudi pa je čakalo pred dvorano in na ulici, ker v dvorani niso dobili več prostora. Branje sodbe, ki jo je razglasil predsednik sodišča, je trajalo dve uri. Sodbe je vse obtožence razdelilo na tri kategorije, od katerih je najhujša, ponarejanja raznih listin, prikrievanja, prejemanja podkuplin, pomoči pri ponarejanju in podobnih zločinov, s katerimi so obsojenci predvsem Delavniške železniških vagonov ter razne kmetijske zadruge za več kot tri milijone dinarjev.

Obojeni so bili: Kameričky na 16 let strogega zapora in 2 leti omejitve državljanjskih pravic; Volmajer Ferdinand na 6 let strogega zapora; Repa Jože na 8 let strogega zapora in 2 leti omejitve državljanjskih pravic; Zamuda Franc na 1 leto in 2 meseca strogega zapora; Čoh Karel na 8 mesecev strogega zapora; Drg Ivan na 1 mesec zapora; Krampl Rudolf na 1 leto strogega zapora; Cernjak Franc na 3 leta in 6 mesecev strogega zapora. Obdobje je sprejelo sodbo z odobravanjem, smatrajoč, da je zlasti glavnega obtožence zadelo pravična kazen za njegovo zločinsko početje. Neizmerno pa se zdi ljudem, da sodišče ni obso-

dilo obtožence na povračilo škod, povzročene na ljudskem premoženju, in v ta namen tudi ni izrekel zaoblene premoženju, marveč je oškodavca podjelja in zadruge zavrnilo na pot civilne pravde. Ljudski pravni čut se upravičeno upira temu, da bi zločinci z goljuzijami in ponarejenimi ljudske imovine pridobljena premoženja obdržali. Z zapleno premoženja bi bila vsaj delno krita povzročena škoda, za katero naj bi izplačali in odgovarjali vsi obtoženci solidarno. V kolikor zakon take sodbe ne dopušča, pa bi pač treba soreniti. Pravilno bi tudi bilo, da bi se sodbe uradno razlašale v vseh občinah, kjer so obojeni izvršili kaznivno dejanje, da bi tako najširša javnost dobila zadoščenje in da bi sarko videli, da taka zločina in socialistični družbi ne morejo ostati nezakazovani.

Hkrati poborljivo dve pomoti, ki sta se vrnilji v naše poročilo o glavni obravnavi. Obtoženci Lenkovič in Šušterič odloča delavniških železniških vagonov in prav tako Jože Količ ni bil bivši direktor delavnice železniških vagonov, marveč direktor trgovskega podjetja »Železnikar«.

ODGOVORI NA VPRAŠANJA

C. F. Ljubljana
Vprašanje: Ker se je moralo vaše stanovanje izprazniti zato, da so se pridobili poslovni prostori za neko podjetje, vam je bilo nakazano drugo stanovanje, ki pa je pešter manjše in ne ustreza sušenega mesta bolj oddaljeno in higijensko neustrezno. S pritožbo proti dodelitvi tega stanovanja niste uspeli. Ali vam sme podjetje postaviti termin za izselitev, dasti se vložiti pri dodelitvi neustreznega stanovanja priizobito?
Odgovor: Svetujemo, da predlagate prvi prvostopenjski stanovanjski organi, da se izvršijo z denarnimi sredstvi v višini tožbe do pravnoobmočne rešitve tožbe odloži, čes da bi sicer nastala za vas nepopravljiva škoda. Da ste vložili tožbo, morate izkazati s potrdilni sodišča, pri katerem ste vložili tožbo, v tožbi ste gotovo uveljavili vsaj to, da po ugotovitvi sanitarnih organov dodeljeno stanovanje ne ustreza in da tudi sicer za vas ne pride v poštev kot primerno?

darska organizacija lahko izplača delavcu kot povračenje plače nad plačami po tarifnem pravilniku del določila na način, ki ga določa tarifni pravilnik. Če je upokojenec zaposlen s polnim rednim delovnim časom, ne za čas, dokler traja taka zaposlitev, ustavi izplačevanje pokojnine. Če se pa upokojenec zaposli z nepolnim rednim delovnim časom, se ustavi izplačevanje pokojnine, če zasluži (honorar) iz take zaposlitve presega dve tretjini pokojnine. V vsakem primeru se pa mora pokojnina ustaviti, če zasluži prejšega 5.000 din mesečno.

V. Z. Maribor
Vprašanje: Ali so vloge našim zastopstvom v Avstriji v zvezi neprimernih podvzete taksi? Ali so v Avstriji imamo veleposlanstvo s sedežem na Dunaju.
Odgovor: V Avstriji imamo veleposlanstvo s sedežem na Dunaju.

V. J. Ljubljana
Vprašanje: Ali pripada delavcu, poklicanemu na obdelavo vročinskega roka, letni dopust od dvojnega plača za to, ker dopusta ni izkoristil?
Odgovor: Ker ste že v tem mesecu vpočlicani, vam dopust po našem mnenju ne pripada, ker se dopusti izkoristi v letu, ki ga določa letni dopust podjetja, za to pa je namenjen letni čas. Pač pa bi vam utegnili pripadati nagrada za 14 dni dopusta, ker dopust niste izkoristili. Če niste mogli izkoristiti vsaj to, da po ugotovitvi vaše krivde služba zaradi vpočlicanja odpuščena, preden ste mogli na dopust.

Kupon
Pravno posvetovalnica
S p. Odgovor na vprašanja

Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«

»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«
»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

Na današnjem koncertu za rdeči abonama dirigira Mladen Jaruž iz Zagreba. Na sporedu so skladbe Lassa, Donatija, Zajca, Mendelssohna, Brahmsa, Lisinskega, Mokranjca, Debussyja, Lajovicca in Gotovca ki jih izvaja mešanji zbor Slovenske filharmonije. Sodelujejo še Janez Lipušček, Zdenka Luček-Carjeva ter solisti pevci in instrumentalisti Slovenske filharmonije. Vstopnice od 150 din navzdol v Filharmoniji.

UMRLI

Z žalostnim srcem sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po dolgi in težki bolezni zapustila naša ljuba, nepozabna mama (partizanska mati), babica, prababica
MARIJA STOPAR, roj. VES iz Loke št. 116, pri Mengšu. Pogreb bo v četrtek, 17. marca ob 16. uri iz hiše žalosti iz Loke v Mengšu.
Zalujoci: mož Ivan, hčere: Marija por. Uratarič, Ivana por. Zupančič, Ana por. Rakef, Frančiška por. Kralj, Katarina por. Hrastar, Tončka por. Bizjak, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

GLEDALIŠČA

DRAMA LJUBLJANA
Sreda, 16. marca ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Abonma red C
Četrtek, 17. marca ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Abonma red D
Petek, 18. marca zaprt.
Sobota, 19. marca ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Abonma red C
Nedelja, 20. marca ob 15: Golla: Princesa in pastirček Izven in za podelžje.
Ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Izven in za podelžje.

OPERA

Sreda, 16. marca ob 19:30: Verdi: Ples v maskah Gostovanje Rudolfa Franca Abonma red F
Četrtek, 17. marca ob 15: D. Svanberg: Zaključena predstava za VII. gimnazijo v Ljubljani.
Petek, 18. marca ob 19:30: Verdi: Ples v maskah. Gostovanje Rudolfa Franca. Abonma red Petek popoldanski.
Sobota, 19. marca ob 19:30: Strauss: Nekdanje svečanosti — Travinski: Lisica svetopisrka — Götova: Simfonično kolo Ballet Abonma red U
Nedelja, 20. marca ob 15: Verdi: Ples v maskah. Zaključena predstava za kraj Karminik. (V prodaji bo še večje število vstopnic od sobote dalje pri operni blagajni).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sreda, 16. marca ob 20: C. A. Pugent, Srečni dnevi Izven.
Četrtek, 17. marca ob 20: John van Druten: Grlice glas Abonma LMS
Sobota, 19. marca ob 20: Mira Mihelič, Zlati oktober. Izven.
Nedelja, 20. marca ob 20: Mira Mihelič, Zlati oktober. Izven.

SENTIKARSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Mestni dom
Sreda, 16. marca ob 20: D. Dobričanin: »Skupno stanovanje«, komedija, red A. (Vstopnice so tudi v prodaji).
Ker pri obeh dosedanjih uprizoritvah izvestno uspele komedije »Skupno stanovanje« mnogo obiskovalcev ni dobilo vstopnic, jih kupite v prodajni pri Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 32-860.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 18. marca ob 19:30 — John van Druten: Grlice glas — gostovanje v Zalcu.
Sobota, 19. marca ob 19:30 — Shakespeare: Hamlet — izven abonmaja.
Nedelja, 20. marca ob 19:30 — Friedrich Forster: Sivec — abonma red sobota (delavski) in izven.
Nedelja, 27. marca ob 19:30 — Friedrich Forster: Sivec — abonma red nedelja in izven.
Opozarjamo občinstvo iz okoliških krajev na nedeljsko popoldansko predstavo Hamleta. Zveze z vlaki so ugodne. — Začetek večerne predstave Hamleta je točno ob 19.30. uri.

KONCERTI

Avstrijska virtuosinja Edith Farnadž bo v ponedeljek, 21. III. igrala Chopinove in Lisztrove klavirske skladbe (polnočne, valčki, etude, Španska rapsodija, »Ljubavni sen«, ogrska rapsodija itd.). Koncert je za modri abonma. Ostali sedeži pri blagajni Filharmonije.

UNIVERZA V LJUBLJANI sporoča, da je umrl njen bivši profesor

ing. TEODOR GRUDINSKI

Ohranil ga bomo v trajnem spominu!

Sporočamo žalostno vest, da je po mučni in težki bolezni umrl naš dolgoletni zvesti sodelavec, tovariš

FRANC KAVČIČ

žagar in član delav. sveta in upravnega odbora

Dobrega in zvestega tovariša bomo spremili na zadnji poti na pokopališče Dravlje dne 17. marca 1955 ob 16. uri in ga ohranili v trajnem spominu.

Delavski svet in sindikalna podružnica »Kurivprodaja« — Ljubljana

Potrji v nelzmeri žalosti sporočamo žalostno vest, da je po težki in mučni bolezni za vedno zaprla svoje trudne oči, predraga žena, mama, sestra in teta

ALBINA FIŠTER roj. REMSKAR (Kumarjeva)

V njen zadnji dom jo bomo položili v petek, dne 18. marca 1955 ob 16. uri na pokopališče na Brezovici, Ljubljana, Dobrova, Polhov Gradec, Zürich in Banja Luka.

Zalujoci: mož Ivan; otroci Ivan, Ani, Bini, Slavč, ter sestre, bratje in ostalo sorodstvo.

PREDAVANJA

Člane Kluba kulturnih delavcev vabijo v četrtek, 17. III. ob pol 21. uri na predavanje profesorja dr. Boža Škerjaja: Otok Sušak in njegovi prebivalci. Predavanje bo spremljali diapozitivi in magnetofonski posnetki. Predavanje v Magistralni posodici. Teme predavanj so: Proizvodnja železa po postopku Basset. Danska železarska industrija. Nekatero litarško-tehnične novosti.

UMRLI

Z žalostnim srcem sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po dolgi in težki bolezni zapustila naša ljuba, nepozabna mama (partizanska mati), babica, prababica
MARIJA STOPAR, roj. VES iz Loke št. 116, pri Mengšu. Pogreb bo v četrtek, 17. marca ob 16. uri iz hiše žalosti iz Loke v Mengšu.
Zalujoci: mož Ivan, hčere: Marija por. Uratarič, Ivana por. Zupančič, Ana por. Rakef, Frančiška por. Kralj, Katarina por. Hrastar, Tončka por. Bizjak, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

GLEDALIŠČA

DRAMA LJUBLJANA
Sreda, 16. marca ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Abonma red C
Četrtek, 17. marca ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Abonma red D
Petek, 18. marca zaprt.
Sobota, 19. marca ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Abonma red C
Nedelja, 20. marca ob 15: Golla: Princesa in pastirček Izven in za podelžje.
Ob 20: Ustinov: Trobi, kakor hočeš Izven in za podelžje.

OPERA

Sreda, 16. marca ob 19:30: Verdi: Ples v maskah Gostovanje Rudolfa Franca Abonma red F
Četrtek, 17. marca ob 15: D. Svanberg: Zaključena predstava za VII. gimnazijo v Ljubljani.
Petek, 18. marca ob 19:30: Verdi: Ples v maskah. Gostovanje Rudolfa Franca. Abonma red Petek popoldanski.
Sobota, 19. marca ob 19:30: Strauss: Nekdanje svečanosti — Travinski: Lisica svetopisrka — Götova: Simfonično kolo Ballet Abonma red U
Nedelja, 20. marca ob 15: Verdi: Ples v maskah. Zaključena predstava za kraj Karminik. (V prodaji bo še večje število vstopnic od sobote dalje pri operni blagajni).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sreda, 16. marca ob 20: C. A. Pugent, Srečni dnevi Izven.
Četrtek, 17. marca ob 20: John van Druten: Grlice glas Abonma LMS
Sobota, 19. marca ob 20: Mira Mihelič, Zlati oktober. Izven.
Nedelja, 20. marca ob 20: Mira Mihelič, Zlati oktober. Izven.

SENTIKARSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Mestni dom
Sreda, 16. marca ob 20: D. Dobričanin: »Skupno stanovanje«, komedija, red A. (Vstopnice so tudi v prodaji).
Ker pri obeh dosedanjih uprizoritvah izvestno uspele komedije »Skupno stanovanje« mnogo obiskovalcev ni dobilo vstopnic, jih kupite v prodajni pri Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 32-860.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 18. marca ob 19:30 — John van Druten: Grlice glas — gostovanje v Zalcu.
Sobota, 19. marca ob 19:30 — Shakespeare: Hamlet — izven abonmaja.
Nedelja, 20. marca ob 19:30 — Friedrich Forster: Sivec — abonma red sobota (delavski) in izven.
Nedelja, 27. marca ob 19:30 — Friedrich Forster: Sivec — abonma red nedelja in izven.
Opozarjamo občinstvo iz okoliških krajev na nedeljsko popoldansko predstavo Hamleta. Zveze z vlaki so ugodne. — Začetek večerne predstave Hamleta je točno ob 19.30. uri.

KONCERTI

Avstrijska virtuosinja Edith Farnadž bo v ponedeljek, 21. III. igrala Chopinove in Lisztrove klavirske skladbe (polnočne, valčki, etude, Španska rapsodija, »Ljubavni sen«, ogrska rapsodija itd.). Koncert je za modri abonma. Ostali sedeži pri blagajni Filharmonije.

UNIVERZA V LJUBLJANI sporoča, da je umrl njen bivši profesor

ing. TEODOR GRUDINSKI

Ohranil ga bomo v trajnem spominu!

Sporočamo žalostno vest, da je po mučni in težki bolezni umrl naš dolgoletni zvesti sodelavec, tovariš

FRANC KAVČIČ

žagar in član delav. sveta in upravnega odbora

Dobrega in zvestega tovariša bomo spremili na zadnji poti na pokopališče Dravlje dne 17. marca 1955 ob 16. uri in ga ohranili v trajnem spominu.

Delavski svet in sindikalna podružnica »Kurivprodaja« — Ljubljana

Potrji v nelzmeri žalosti sporočamo žalostno vest, da je po težki in mučni bolezni za vedno zaprla svoje trudne oči, predraga žena, mama, sestra in teta

ALBINA FIŠTER roj. REMSKAR (Kumarjeva)

V njen zadnji dom jo bomo položili v petek, dne 18. marca 1955 ob 16. uri na pokopališče na Brezovici, Ljubljana, Dobrova, Polhov Gradec, Zürich in Banja Luka.

Zalujoci: mož Ivan; otroci Ivan, Ani, Bini, Slavč, ter sestre, bratje in ostalo sorodstvo.

Brez beseno

KINO

»UNION«: franc. barvni film »Graf Monte Cristo«, I. del. Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 15 je matineja istega filma. V glavni vlogi: Jean Marais in Lia Amanda. Predprodaja vstopnic od 9.30—11 ter od 14 dalje, za matinejo pa od 8 dalje.
»KOMUN«: angleški film »Smeh v raju«. Tednik samo pri zadnjih dveh predstavah. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Alastair Sim in Fay Compton.
»SLOGA«: amer. film »Slavolok zmag«. Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi: Ingrid Bergman in Charles Boyer.
Predprodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30—11 ter od 14 dalje.

»SOGA«: francoski barvni film »Graf Monte Cristo«. II. del. — Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 9.30—11 ter od 14 dalje. Na programu samo tri dni. V četrtek isti program! — V petek zadržak!
»KAMIK«: ameriški barvni film »Rdeče nebo nad Montano«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. — Samo še danes in jutri. — V četrtek isti program!
»LITOSTROV«: ameriški barvni film »Melba«, ob 18 in 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave. V četrtek isti program!
ZADOBROVA: jugoslovanski film »Sini glas«, ob 17 in 20. V četrtek zaprt.
VEVCE: slovenski film »Vesna«. V četrtek isti program!
DOMZALE: jugoslovanski film »Bila sen močnejša«. V četrtek isti program!
KAMIK: ameriški barvni film »Protiletalska zaščita«. V četrtek isti program!
JARSE »INDUPLATI«: mehiški film »Zapor za žene«. V četrtek isti program!
BLED: ameriški film »Mesto lučij«, ob 20.
V četrtek isti program!
CRNOMELJ: italijanski film »Jutri bo prepozno«. V četrtek francoski film »Pravna vloga«. V četrtek isti program!
BREZICE: ameriški film »Slavolok zmag«. V četrtek isti program!
KRANJ »STORŽIC«: premiera ameriškega filma »Samo namena«. V glavni vlogi: Ann Blyth, Freddie Granger. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. V četrtek isti program!
JESENICE »RADIO«: italijani. film »Rim ob 11«, ob 18 in 20. — V četrtek isti program!
JURJEVCI: ameriški film »Svetski film »Otroci Evrope«, ob 18 in 20. V četrtek zaprt!

RADIO

SPORED ZA SREDO
Porodila: 5.05, 5.00, 12.30, 15.00, 17.00, 18.00 in 22.00.
5.00 do 6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored) — vmes ob 6.30 Pregled tiskaja; 6.35 Donacije napeve izvajajo Planinski oktet. Tri Polonce in Miško Baranja s svojim ansambлом (Prenos iz Maribora); 7.10 Jutrnji orkestralni spored; 7.30 Gosposkijski nasveti; 7.40 do 8.00 Zabavna glasba, vmes reklame; 8.00 Radijski kolektor; 8.05 Glasbena medija; 8.15 Solska ura za nižjo stopnjo — a) Levstik in njegove otroške pesmi; b) Kristina Breznikova; c) Zlati Zeleni — radijska igra (ponovitev); 8.15 Slovenske narodne pesni poje Branka Stigar, s harmoniko spremlja A. Stanko; 8.20 Kmetijski nasveti; 8.25 V tritretinskem taktu; 8.30 Zabavna glasba, vmes reklame; 8.35 Jaz in ti; 8.40 Jezikični povtorji (ponovitev); 8.45 Za prijetno popoldne (pisan spored domačih pesmi in napevov sodelujejo: zbori, ansambli in solisti); 8.45 Gledališče in filmi — Pavle Golob: Novi filmi; 8.50 Glasbeni spored; 8.55 Utrinki iz literature — Ernest Hemingway. Deset indijancev; 9.00 Zeleni ste — poslušajte! 17.10 Naši in inozemski solisti pred mikrofonom; 9.00 Ljudje med seboj; 9.15 Glasbeni mozaik; 9.20 Mednarodni radijski univerzitetni spored; 9.25 dr. Selma Hassen: Umjetnost življenja v starem Egiptu — b) prof. Bernardo Streif: Oke in očesne bolezni (očesne bolezni pri otrocih); 9.30 Radijski dnevniki; 9.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave; 9.45 Claude Debussy: »Pelleas in Melisande, opera v 5 dejanjih; 22.15 do 23.00 Plesna glasba; 22.15 do 23.00 UKV program: Nočni koncert; 23.00 do 24.00 Odjaga za tuljino na valu 327.1 m (Prenos iz Zagreba).

MALI GLASLI

STROKOVNJAK za vinogradništvo, sadjarstvo, sprejme službo. Pogoj: ugodno stanovanje. Ponudbe v ogl. odd. pod »Trboj«.
STROKOVNJAK za vinogradništvo, sadjarstvo, sprejme službo. Pogoj: ugodno stanovanje. Ponudbe v ogl. odd. pod »Trboj«.
STROKOVNJAK za vinogradništvo, sadjarstvo, sprejme službo. Pogoj: ugodno stanovanje. Ponudbe v ogl. odd. pod »Trboj«.

»TT«

»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«

»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«

»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«

»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

»TT«

»Tedensko tribuno« dobite v Ljubljani ŽE V SREDO ZVEČER Med pestro vsebino »Tedenske tribune« v tem tednu opozarjamo cenjene bralce na posebni dopis iz New Yorka HARLEM ČRNI GETO NA SIVEM MANHATTANU

Kompletno levo kretnico za industrijski ti prodamo

Kretnica je v dobrem stanju. Tovarna za elektro mehaniko in fino mehaniko. »ISKRA«, KRANJ

